

Jiří Sedlák rozmlouvá se svým někdejším žákem Josefem Šmajsem

JS: Vážený pane profesore, ve dnech 23. 11. – 30. 11. 2012 jste byl v Novosibirsku na kongresu s názvem Filozofie vzdělání v době globalizace. Na základě čeho Vás pozvali?

JŠ: Přesně to nevím, ale zdá se, že hlavním důvodem bylo dokončení práce na ruském vydání mé knihy *Ohrožená kultura (Kultura pod ugrozouj)*. Novosibirsk: Sibiřské oddělení Ruské akademie věd 2012), jejíž částí už v průběhu sazby přetiskovaly některé ruské odborné časopisy. Hlavní roli tu ale patrně sehrál fakt, že kniha byla v Soči oceněna diplomem za nejlepší ruskou vědeckou knihu roku.

JS: O jaký překlad Vaší knihy do ruštiny šlo?

JŠ: Podkladem pro překlad bylo třetí české vydání *Ohrožená kultura* (Brno: Host a MU 2011) s předmlouvou Erazima Koháka. Zde musím ještě dodat, že první vydání knihy vyšlo už před osmnácti lety (1995) a že jsem sice už tenkrát za knihu obdržel cenu ministra životního prostředí, ale recenze našich novinářů byly spíše nepřívětivé. Vzpomínám si, že jedna novinová recenze měla název „Ohrožená kultura zdravého rozumu“.

JS: Nevzbudil jste u ruských filozofů zájem o tuto tematiku a tedy i o překlad knihy svým vystoupením na světovém kongresu v Sůli v roce 2008?

JŠ: Ano, tady myšlenka přeložit knihu do ruštiny vznikla. Na tomto kongresu jsem se sice minul s vedoucí sibiřské dele-

gace prof. Ninou Nalivaiko, DrSc., o které jsem slyšel, že je nakloněna otázkám filozofické reflexe vzdělání, včetně globální ekologické krize. Potkali jsme se ale na celosvětové konferenci o vzdělání v japonském městě Kyoto, která bezprostředně na kongres navazovala. Tam slyšela moji přednášku o evoluční ontologii a rychle rozpoznala, že je to velké paradigmatické téma, prostě hledaná teorie vyššího řádu. Protože jsem měl u sebe anglickou verzi *Ohrožená kultura (The Threatened Culture)*, knihu jsem jí zapůjčil a druhý den ráno mi již sdělila, že se postará, aby tato kniha vyšla také rusky. Tento slib splnila.

JS: Vystoupil jste v Novosibirsku s nějakou přednáškou či s diskusním příspěvkem?

JŠ: Měl jsem tu čest zahajovat druhý den jednání referátem s názvem *Podstata evoluční ontologie*. Před mým vystoupením mi prof. Nalivaiko předala diplom a stručně komentovala, jak se kniha zrodila. Ve svém referátu jsem se pokusil charakterizovat evoluční ontologii a pak přečetl účastníkům Deklaraci závislosti lidstva na Zemi. Pozornost byla vysoká, téměř absolutní. Odpovídal jsem na mnoho dotazů. Zvolená skupina pro formulaci závěrů kongresu pak zahrmla Deklaraci jako přijatý bod usnesení, což bylo plněm schváleno. Mám z toho radost, protože ta Deklaracija zavisimosti, dokument, na jehož české verzi se mnou pracovalo několik dalších kolegů, za to stojí. Je však smutné, že např. žádný náš ekologický časopis ani Učitelské noviny tento dokument, i když jsem jim jej s komentářem nabídl, nezveřejnily. Zdá se mi, že filozofie u nás ztratila poslední zbytky svého dobrého

jména, které měla ještě v devadesátých letech. V bulvarizovaném tisku dnes často převládá falešná parciální suverenita sebe-středních autorů.

JS. Jak jste přežil záplavu sněhu a sibiřské mrazy?

JŠ: Sibiřská zima se snáší poměrně dobře, i když ani v poledne neklesala tep-

lota pod 15 stupňů mrazu. Suchý vzduch venku tolik nekouše. Překvapen jsem byl hlavně velkým množstvím sněhu. Odjžděl jsem v době, kdy u nás bylo plus deset, a konkrétní představu o zimě na Sibiři jsem neměl.

Pane profesore, děkuji Vám za Vaše odpovědi.

Jiří Sedlák

Redakci Universitas došlo

pokračování ze str. 48

Eduard Bakoš, Pavel Fišer, David Póč, Jan Šelešovský, **Strategické řízení krajské samosprávy**. Masarykova univerzita, Brno 2012

SCLIL do škol. Sborník konference + CD. Masarykova univerzita, Brno 2012

Current Trends in the Public Sector Research. Štápanice, 17–18 January 2013. Masarykova univerzita, Brno 2013

Nina Hrtoňová, Lucie Rohlíková, Tamara Váňová, **E-learning s projektem PROEFES**. Informačně metodická příručka. Masarykova univerzita, Brno 2012

European Financial Systems 2012. 21 and 22 June 2012. Masarykova univerzita, Brno 2012

Europe Centrale. Carrefour des Cultures dans la Tradition Littéraire II. Études réunies par Miroslava Novotná et Colette Gauthier. Masarykova univerzita, Brno 2012

Fyzikogeografický sborník 10. Fyzická geografie a krajinná ekologie: teorie a aplikace. Příspěvky z 29. výroční konference Fyzikogeografické sekce České geografické společnosti konané dne 8. a 9. února 2012 v Brně. Ed.: Vladimír Herber. Masarykova univerzita, Brno 2012

Martin Hrabálek, **Ochrana hranic EU a role agentury FRONTEX v ní**. Masarykova univerzita, Brno 2012

Michaela Hráčková Pyšňáková, **Reconceptualising 'mainstream' youth**. Masarykova univerzita, Brno 2012

Konkurence na železnici – budoucnost pro 21. století nebo destrukce sítě? Sborník příspěvků ze semináře Telč 2012. Ed.: Martin Kvida, Zdeněk Tomeš. Masarykova univerzita, Brno 2012

Krajinou environmentálních studií. Populárně-naučné texty vyučujících a studentů. Masarykova univerzita, Brno 2012

Mezinárodní kolokvium o cestovním ruchu. Sborník příspěvků. Pavlov, 6.–7. září 2012. Masarykova univerzita, Brno 2012

Moderní trendy ve vyučování matematiky a přírodovědných předmětů. Sborník abstraktů příspěvků z konference 14. 11. 2012. Ed.: Jiřina Novotná. Masarykova univerzita, Brno 2012

Metodologické otázky výzkumu v didaktice chemie. Sborník přednášek z Mezinárodního semináře doktorského studia. Masarykova univerzita, Brno 2012

New Directions in Teaching Foreign Languages. Božena Horváthová et al. Masarykova univerzita, Brno 2012

pokračování na str. 70